

RODOJLUB.

Glasiló „Slovenskega društva“ v Ljubljani.

Izhaja 1. in 3. soboto vsakega meseca (ali če je na ta dan praznik, dan poprej) ter stane 70 kr. na leto. — Članom „Slovenskega društva“ in naročnikom „Slovenskega Naroda“ pošilja se list brezplačno. — Za oznanila plačuje se od dvestopne petit-vrste 8 kr., če se enkrat tiska; 12 kr. če se dvakrat, in 15. kr. če se trikrat tiska. — Večkratno tiskanje po dogovoru. — Naročnina in inserati blagovolijo naj se pošiljati „Narodni Tiskarni“ v Ljubljani, vsi spisi in dopisi pa uredništvu „Rodoljuba“ ali pa odboru „Slovenskega društva“ v Ljubljani. — Pisma izvolijo naj se frankirati. — Rokopisi se ne vračajo.

8. števil.

V Ljubljani, dne 16. aprila 1892.

II. leto.

Aleluja!

Krist je ustal! Ta radostni klic doni danes po širnem krščanskem svetu, to veselo vest oznanjajo nam ubrani glasovi cerkvenih zvonov, vabeč vernike v Božji hram pred zopet razkrito podobo Odrešenika. Krist je ustal! Kako lep, kako vzvišen pomen imajo te besede! One so znak največje slave krščanske vere, one oznanjajo nam zmago resnice nad grehom, zmago luči nad temoto. Zato praznujemo Veliko noč med najodličnejšimi našimi prazniki in zato danes s posebno iskrenostjo pošiljamo proti nebu svoje zahvalne molitve. Saj nam je na današnji praznik tudi Božja narava sama nekaka podoba ustajenja. Prodrlo je bliščeče solnce ledeno skorjo zemlje, na novo delovanje vzbudilo je naravne moči in praznično obleko ogrnila je narava na čast in slavo Božjemu ustajenju. Aleluja!

In vender nam leto za letom tudi nekake otožne čute vzbujajo prelepi krščanski praznik in ustajenje narave. Spominjamo se v času radosti tudi onega trpina, kateremu še ni bilo sojeno ustajenje, kateri še vedno ječi

pod ledeno skorjo tujega nasilstva. In ta trpin je narod naš. Letos pa nam sili v spomin osoda našega naroda tem silneje, ker se nam je prav v zadnjem času po deželnih zbornicah razgrinjala slika slovenskega življenja in trpljenja. In nič vesela ni bila ta slika. Na Štajerskem so odposlanci naroda zopet zastoj prosili pravice in prej ko slej bodo morali vrli naši štajerski bratje v trdem boju braniti zoper nemški naval vsako ped slovenske zemlje; nič bolje se nam ne godi na Primorskem in v Istri, kjer je slovanska narodnost že na sebi smrtni greh in kjer narodni zastopniki, boreči se za pravice svojega rodu, niti v deželni zbornici niso bili varni pred lahonsko surovostjo. In kaj še-le tužni Korotan, kjer ledena nemška burja žuga umoriti že v prvem razcvitu vsako cvetko narodne zavednosti; da, še celo na Kranjskem, kjer se po trditvi Nemcev Slovincem cedi zgolj med in mleko, treba — tako prepričali smo se iz pritožeb zavednih poslancev — skrajne pozornosti, da nas ne vrže zopet ob tla nemška sila. — Nič vesela narodna Velika noč

LISTEK.

Velikonočne pisanke.

I.
Martinkova Jerica je hodila sama po polji in zbirala prve pomladanske cvetke v šopek, kateri je bil namenjen sosedovemu Janezu, najzaljšemu fantu v celi vasi. Jerica je gledala vedno v tla in zato ni zapazila, da hodi Janez že delj časa za njo, šele ko jo je zadel droben kamen, obrnila se je hitro in zagledala Janeza, ki se je bil skrtil za velik kozolec. Videla ga je sicer dobro, a delala se je venderle tako, kakor da ga ni videla in zato glasno zavpila:

— Grdin, grdi, bodi že kdor koli; kaj mečeš kamne. Janez se je za kozolcem smejal, da ga je kar zvijalo. Silno dobro se mu je zdelo, da ga Jerica ni zapazila, in z velikim zadovoljstvom je videl, da je Jerica nadaljevala svojo pot in zopet trgala drobne cvetke. Tiho

in pazno plazil se je za njo, a ko je prišel prav blizu, skočil je hipoma k njej in jej z rokama od zadaj zatisnil oči.

— „Kdo je“, vprašal je in se pri tem pačil, da bi Jerica ne spoznala njegovega glasu.

— „Gregorčev Luka ti pravijo, porednež“, rekla je Jerica, če prav je dobro vedela, da jo drži Smukavčev Janez.

Jeričin odgovor je bil Janezu zopet silno všeč, ni se mu mogel nasmejati. Spustil je deklo in se postavil imenitno pred njo.

— Strela božja me zadeni, je rekel smeje se, ali te nisem dobro speljal?

— Ti porednež grdi, oštevala ga je Jerica in se držala malo kisló, akoprav ji je bilo okoli srca neizrecno ugodno.

— Nič se ne huduj, povzel je zopet Janez in se začel znova smejati, lej, pisanke sem ti prinesel, danes je Velikonočna nedelja.

Jerica je vzela pisanke in dala Janezu šopek, katera je ta utaknil za klobuk. Hodila sta potem še dolgo

nam tedaj tudi letos še ni sojena in niti za trenotek ne smemo odložiti orožja v boji za naš obstanek in za premili materni jezik. Kdaj peli bomo pač tudi narodu svojemu aleluja, kdaj napoči tudi njemu Velika noč, kdaj zadoneli bodo tudi njemu zvonovi ustajenja? Dolgo, dolgo že traja naš boj!

In glej, ako tako premišljujemo našo osodo, tedaj nas vender-le ravno današnji praznik navdaja s tolažilnimi in blažilnimi misli. Večni Bog, kateri je v svoji neskončni ljubezni do človeškega rodu odkril težko ploščo iznad groba Svojega sina in našega Odrešenika, dobrotljivi Bog, kateri v brezkončni svoji milosti vsako leto vzdrami naravo iz smrtne sspanja, kateri je osrečil druge narode, ta Bog tudi na svoj ubogi slovenski narod ne bo pozabil! Dolgo, dolgo dôbo trpljenja mu je sodil, a nam ne gre sodba o Božji previdnosti in modrosti. Kogar On ljubi, tega tepe in zato, da ne omahnemo v hudem boji, zato vsadil nam je v srce cvetko upanja v odrešitev in v boljšo bodočnost. Vstrajajmo in doživeli bodemo dan, ko bode solnce sreče in svobode prodrlo tudi ledeno skorjo nad našim narodom, ko bode tudi njemu zadonel klic Božji:

Le vstani horni narod svoj,
Do danes v prah teptan,
Pepelni dan, ni dan več Tvoj,
Tvoj je vstajenja dan!

In v tej nadi želimo vsem svojim prijateljem od vsega srca vesele praznike.

P o p r a v e k.

Slavnemu uredništvu „Rodoljuba“

v Ljubljani.

V zadevi prinešega članka v „Rodoljubu“ štev. 7 z dné 2. aprila 1892: „Kako Nemci žanjejo, kar smo mi sejali“, zahtevamo sledeči popravek:

po polji in govorila o raznih stvareh, o živini in o letini, o svoji ljubezni in o sosedovih otrocih, ki so umrli za ošpicami, skratka prav dobro sta se imela, kakor se imajo navadno srečni zaljubljeni. Vedela sta, da se stariši njuni ljubezni ne bodo upirali, kajti oba sta bila iz premožne hiše. Proti večeru krenila sta jo v vas in se razšla, jako zadovoljno in z najlepšimi upi za bodočnost.

Komaj je prestopila Jerica hišni prag in želela družini v veliki sobi dober večer, že je zavpil nanjo oče:

— Kod se pa klatiš, da te ni domov? Si pa že spet hodila s tistim Smukavčevim Janezom; kar iz glave si ga izbij, iz te moke ne bo nikoli nič kruha!

Jerica je odrvenela, nikdar še ni slišala očeta tako govoriti; navadno, če jo je bil videl kje z Janezom, se e še kaj pošalil in jo podražil.

— Nič ne upij na dekleta, oglasila se je sedaj mati iz drugega kota sobe, saj ona ni kriva ničesar.

Ni res, da Kranjska hranilnica že leto za letom vzdržuje „kazino“ v Ljubljani. Društvo kazine ni za svoje vzdrževanje še nikedar kranjske hranilnice česar prosilo in tudi ničesar od nje dobilo; ono je s kranjsko hranilnico le samo v zvezi radi hipotekarnega posojila, koje si je društvo začetkoma v svrhu zgradbe društvene hiše in pozneje sosebno za poplačo ustanovnih delnic pri hranilnici izposodilo in od katerega posojila društvo vedno plačuje po statutih kranjske hranilnice določene obresti v gotovini.

V Ljubljani, 7. aprila 1892.

Vodstvo društva kazine:

Josef Luckmann.

Dr. Robert Schrey.

Opomba uredništva: Ta popravek sprejeli smo v list, ker po postavi sploh ne moremo odklanjati nobenega v postavni obliki sestavljenega popravka, pa naj bo še tako pameten. Sicer nam pa ni jasno, katero našo trditev hoče slavni kazino označiti za neresnično? O razmerah mej kazinom in hranilnico pri nas v Ljubljani že vrabci po strehah čivkajo in zategadelj tudi danes še slobodno trdimo, da bi bil prišel kazino že zdavno na kant, ako ne bi imel tako dobrohotnega upnika, kakor mu je kranjska hranilnica. Da bi nam bile na razpolago knjige obeh zavodov, tedaj bi lahko še določeneje govorili. Sicer smo pa v svojem zadnjem članku kranjski hranilnici očitali še vse hujših grehov; čemu pa tistih ne popravljata gg. Luckmann in dr. Schrey, ki ne sedita le v načelništvu kazinskem, ampak tudi v odboru hranilničnem? Kadar bodo gospodje popravili, da ne podpirajo več s slovenskimi groši „Schulverein-a“ in da jim slovenske šole niso več pasterke — tistega popravka bodemo posebno veseli.

Te besede so dale Jerici zopet moč, da je pristopila k očetu in vprašala, kaj se je zgodilo, da je kar nakrat spremenil svoje mnenje.

— I, kaj nič ne veš, vprašal je stari malo zategnjeno. Slaba je pri Smukavčevih; stari se je bil zjutraj peljal v mesto, tam so ga pa zaprli, zato ker je izdajal ponarejene bankovce. S samo goljufijo si je pomagal do premoženja, ne z delom in varčnostjo, kakor jaz; zdaj pa pojde vse rakom zvižgat. — — —

Tisto noč ni Jerica zatisnila očesa, jokala je neprestano tako, da v prvo še slišala ni, ko je nekdo potrkal na okence, Še le ko je vasovalec potrkal v drugo nekoliko močneje, čula ga je Jerica in stopila k oknu.

— Kdo je?

— Jaz sem! Janez!

Jerica je naglo odprla okno in znova so se ji udrle solze. Janez ji je povedal vse, kar se je zgodilo in jo tolažil, rekši da gre v mesto, da izve, kaj in kako je

Deželni zbori.

Vsi deželni zbori, v katerih so zastopani Slovenci, končali so svoje zasedanje in povsod so bile kolikor toliko ostre razprave, povsod so morali slovenski poslanci braniti svoje narodne pravice proti nasilstvu Nemcev in Lahov ali pa proti neprijaznosti slavne vlade. V vseh deželnih zborih rešili so nekatere jako važne gospodarske zadeve, katerih pa ne moremo vseh navesti, ker bi nam to vzelo veliko preveč prostora, omeniti hočemo torej le nekatere, nekoliko bolj važne reči.

Kranjski deželni zbor je odobril poročilo dež. odbora glede razdelitve podpor, dovoljenih od države in dežele za stradajoče deželane ter dovolil c. kr. kmetijski družbi kranjski za l. 1892. podpore 2000 gld. — Vsprejel se je tudi predlog, da je v trtnicah na Grmu pri Novem mestu pridelovati ameriške trte ter je razdajati vinogradnikom. V to svrhu se je dovolilo podpore 500 gld. Glede prošnje c. kr. kmetijske družbe kranjske za podporo za nakupovanje in razdajanje bikov-plemenjakov, unela se je precej huda debata. Finančni odsek je predlagal v to svrhu 4000 gld., a dodal svojemu predlogu dodatno določilo, da razdaja biko-plemenjake deželni odbor dogovorno s kmetijsko družbo. Ta predlog je tudi obveljal, kar gotovo stvari sami ni v korist. Za deželno razstavo, katero namerava kmetijska družba prirediti l. 1894. v proslavo 125letnice svojega obstanka, dovolil je deželni zbor podpore 15.000 gld. Razen tega ukrenil je dež. zbor še marsikaj glede cest in drugih naprav po deželi, glede zgradb s stanovanji za delavce in glede nove deželne bolnice v Ljubljani. Pri poročilu o šolstvu govoril je posebno obširno posl. Hribar in dokazoval, kako nasproten je naučni minister avstrijskim Slovanom sploh, posebe pa še Slovincem, kako stori vse, samo da bi oviral naš napredek. Omenil je odpusta posl. Spinčiča iz državne službe in končno izrekel trpko obsodbo

o učni upravi. Pri razpravi o proračunu deželnega zaklada govorila sta poslanca Tavčar in Hribar. Dr. Tavčar je kritikoval ravnanje vladnih in sodnih uradnikov in dokazoval, da se godi Slovincem velika krivica, ker vlada samo nemške grofiče in barončke v deželo kliče in je nastavlja, domačine pa v stran pritiska. Povedal je tudi, da skuša sedanji predsednik deželnega sodišča v Ljubljani izpodriniti slovensčino iz urada in da se sosebno pri ljubljanskem okrajnem sodišči upajo že „nezreli mladeniči“ norčevati se iz našega jezika. Vse to je govornik obširno razložil in svoje besede z neovrženimi dokazi podprl. Posl. Hribar je dokazal, da se godi našemu jeziku pri davčnih in poštnih uradih velika krivica in da ravna vlada načeloma neprijazno s Slovani, kar potrjujejo razne dogodbe, med drugimi tudi odpust posl. Spinčiča. Deželni predsednik baron Winkler in nekateri nemški poslanci ugovarjali so sicer dr. Tavčarju in posl. Hribarju, a njunih trditve niso mogli ovreči, ker je vse do pičice resnično, kar sta povedala ta dva poslanca. Deželni zbor volil je naposled poslanca dr. Papeža za deželnim odbornikom in se razšel s slava-klici na presvetlega cesarja.

Tudi v deželnem zboru štajerskem morali so se Slovenci hudo boriti za svoje narodne pravice. Pri poročilu o zgradbi železnice iz Celja v Velenje tožil je posl. dr. Lipold, da so vsi napisi na tej železnici samo nemški, akoravno teče proga po slovenski zemlji, in isto tako se je posl. dr. Deček močno potegoval za slovenske napise, a poročevalec in drugi nemški poslanci hvalili so svojo predrzno nasilstvo in dež. zbor jim je pritrdil. — Na predlog posl. dr. Radeja dovolil je deželni zbor 100.000 gld., da se iz te svote dajejo brezobrestna posojila tistim vinogradnikom, kateri hočejo svoje po trtni uši uničene vinograde znova nasaditi in sicer z ame-

bilo z očetom. Jerica mu je pritrčila in prisegla, da mu ostane zvesta, naj se je zgodilo kar koli in Janez je odšel, tiho in klaverno; pel in vriskal to noč ni.

II.

Velikonočni prazniki so bili minoli in začelo se je spet navadno življenje, o Janezu in njegovem očetu pa ni bilo glasu. Pri Smukavčevih ni prišel nihče iz hiše, še otroci ne; vsi so se držali doma. Ko se je zmračilo, in so ljudje že bili odšli s polja, ustavil se je pred Smukavčevo hišo voz in raz njega sta stopila — stari Smukavec in sin njegov, Janez. Nihče ju ni bil zapazil. Šla sta v hišo in vsa družina ju je vsprejela z velikim veseljem. Vsa žalost bila je pozabljena. Stari Smukavec je pripovedoval na dolgo in široko, kako se mu je bila primerila nesreča. Kupil je bil nekaj blaga in menjal stotak, a mej bankovci, katere mu je dal trgovec, bil je tudi ponarejen desetak. V gostilni hotel je stari Smukavec s tem denarjem plačati, a krčmar je spoznal, da je bankovec ponarejen in ovadil svojega gosta. Orožniki

so prišli in odgnali so Smukavca v zapor, ker se je pa izkazala njegova nedolžnost, izpustili so ga hitro.

Med tem, ko je stari Smukavec pripovedoval svojo nezgodo, skuhala je bila mati dobro večerjo in postavila bokal vina na mizo, hlapec Anže pa je pripovedoval, kaj so se ljudje menili in si pripovedovali o tej reči. — „Vsi so nas obsojali, samo sosedova Jerica je zmirom trdila, da ni res, pa da ni res. Stari se ves dan zadira nanjo, pa jo sili naj vzame onega švepavega Matevža z Malega Rebra, pa vse zastonj. Sinoči, ko sem pognal živino k studencu, sem stal pred sosedovim oknom pa gledal v sobo. Ravno so bili povečerjali“

Tu je hlapec kar nakrat utihnil in začel pokašljevati. Stari Smukavec je koj uganil, kaj to pomeni in natočil čašo vina, katero je hlapec hitro izpraznil in potem nadaljeval:

— Torej, kakor sem rekel, ravno so bili povečerjali in stari začel je zopet govoriti o Vas, pa o bankovcih, Jerica pa je ugovarjala, da vse še ni potrjeno, in da ona

riškimi trtami. — Na predlog grofa Stürgkha sklenil je šolski odsek predlagati dež. zboru, naj prosi vlado, da se na slovenskih ljudskih šolah uvede nemščina kot obvezni učni predmet ali pa celo kot učni jezik. Pri poročilu o tej stvari govorili so prav izvrstno slovenski poslanci dr. Srnec, dr. Dečko in Robič. Posl. dr. Srnec je dokazal, da je ta predlog nepostaven, ker je naravnost proti določbi člena 19. državnih osnovnih povelj, da je pa tudi nevaren za učne uspehe, kajti če se mora otrok ukvarjati z nemškimi besedami, zaostane v vseh drugih predmetih in pride iz šole neveden. Tak otrok je hodil v šolo brez vse koristi. Posl. dr. Dečko je dokazoval tudi nepostavnost tega predloga, ker se je že državno sodišče, najvišja oblast v naši državi, izreklo, da ni siliti učencev ljudskih šol, da se morajo učiti drugega deželnega jezika, ker je to proti postavno zajamčeni ravnopravnosti. — A vsi ugovori slovenskih poslancev niso pomagali nič. Predlog je obveljal, ali zavedni štajerski Slovenci bodo že skrbeli zato, da se ne bode dejanski izvedel.

Najhujše borbe so bile v deželnem zboru isterskem. Slovanski poslanci so se odločno potegovali za

pravice svojega naroda in razkrili brezozirno vsa nasilstva, katera so zakrivali Lahoni in vlada. Interpelirali so vlado, zakaj daje štipendije, ustanovljene za revne dijake, samo laškim otrokom, zakaj sili dež. odbor, da morajo cestni odbori svojim poročilom dodajati italijanske prevode, zakaj preganja vlada slovansko službo božjo in zakaj je odstavila poslanca Spinčiča. Laški poslanci so pa tudi strahovito predrzni in vse, kar je le mogoče, storé in sklenejo, samo da bi škodovali isterskim Slovonom, vsak predlog pa, katerega stavijo slovanski poslanci, odklonijo brezozirno, tako predlog poslanca Mandiča, da je v Paznu ustanoviti hrvatsko gimnazijo in predlog posl. Volarića, da je izdajati deželni zakonik tudi v hrvatskem jeziku. Posl. kmetskih občin volili so v dež. odbor dr. Laginjo, namestu Spinčiča, ki se je bil odpovedal.

Goriški deželni zbor je dovolil 50.000 gld. za zgradbo železnice iz Tržiča čez Ronke v Červinjan. Posl. dr. Gregorčič je interpeliral vlado zaradi odpusta posl. Spinčiča, pa ni dobil odgovora.

Politični pregled.

Zadnje tedne je bilo splošno zanimanje obrnjeno na delovanje deželnih zborov, kateri so izvzemši češkega in dolenjeavstrijskega že vsi zaključili zasedanje. O deželnih zborih, v katerih ima tudi revni naš narod kaknega zastopnika, govorimo na drugem mestu, ozirimo se torej malo po drugih. V dalmatinskem deželnem zboru razcepila se je hrvatska stranka na dve skupini in sicer zagadelj, ker so nekateri poslanci začeli vladi na ljubav popuščati od svojih narodnih tirjatev. V deželnem zboru

češkem bile so pri razpravi o deželnem proračunu silno ostre debate. Nemci so se zaradi pokopanih punktacij močno razkoračili, veleposestniki pa so dokazovali, da je njih ravnanje pošteno in pravično, ker narod sedaj teh punktacij ne mara. Najodločneje so se seveda za svoje pravice poganjali Mladočehi, ki so sploh jako zavedni, neomahljivi in dosledni. Nemci se zdaj hudujejo na vlado, češ, da ni storila vsega, kar bi bilo primerno za izvršitev punktacij in prete, da se jej bodo začeli upirati. — V

prej nič ne verjame, dokler se ne potrdi. Ko je pa stari začel Jerico siliti, naj vzame Matevža, je vzela iz omare škatljico in pokazalo pisanko. — Lejte oče, je rekla, dokler ne bo v tej pisanki zlatih cekinov, dotlej ni treba Matevžu, da pride blizu, če bi se pa kdaj zgodilo — bom pa vzela Janeza.

Stari je bil tako jezen, da je Jerici vzel pisanko iz rok, jo vrgel ob peč ter rekel:

Janeza ne boš vzela, dokler ti stari Smukavec sam ne prinese s cekini natlačene pisanke, z mojim dovoljenjem ne.

Stari Smukavec ni rekel ne bev ne mev, ko je bil hlapec skončal svoje pripovedovanje, in pogovor se je kmalu zasukal na druge stvari. Šele pozno zvečer šli so vsi spat, samo stari Smukavec je ogrnil suknjo in rekel ženi, naj mu da kako pisanko.

— I kaj pa boš ž njo po noči, vprašala je Smukavka radovedno.

— Boš kmalu videla, rekel je stari Smukavec in se nasmejal, le prinesi jo.

Smukavka je šla v kamro po pisanko, stari pa je iz velike skrinje pod posteljo vzel celo pest cekinov. Ko mu je žena prinesla pisanko, natlačil je vanjo kar je bilo mogoče cekinov, potem pa rekel:

Zdaj se grem zahvalit Jerici, da se je zame tako potezala, le molči in počakaj.

Smukavec je odšel in jo krenil čez vrt k sosedovi hiši. Kmalu je stal pred oknom Jerice in potrkal. Jerica se je koj oglasila, stari je pa le nekoliko pomrmral, da ni bilo spoznati njegovega glasu. Jerica je previdno odprla okno, da vidi, kdo je pred hišo, a komaj je bilo okno malo odprto, položil je hitro stari Smukavec s cekini napolnjeno pisanko na okno in naglo odšel. Jerica ni mogla uganiti, kaj to pomeni. Mislila je bila, da je prišel Janez. Vzela je pisanko in je dela na mizo, potem pa legla.

III.

Drugo jutro zapazila je Jerica strmé, da je pisanka, dobljena na skrivnostem način, razpokana in ko jo je natančneje ogledala, je videla, da se nekaj sveti, kakor

gališkem deželnem zboru bile so navadno vsako leto strastne razprave mej Poljaki in Rusi, kajti Poljaki zatirajo gališke Ruse približno tako, kakor Nemci in Lahini. Letos pa je cesarski namestnik skušal to stvar zaprečiti in Rusom obljubil novo gimnazijo v Kolomeji. Ker je na Gališkem, seособno mej kmetovalci huda lakota, dovolil je dež. zbor 100.000 gld. podpore. — V **nizjavstrijskem** deželnem zboru bile so tekom tega zasedanja med liberalnimi Nemci in konservativci ter protisemiti prave pravcate rabuke, v **gorenjeavstrijskem** dež. zboru pa so zahtevali konservativni člani, naj se spremeni zakon glede deželnega šolskega sveta tako, da bode imela v njem odločilno moč duhovščina. Deželni zbor je ta predlog odobril, a cesarski namestnik je kar naravnost povedal, da vlada tega zakona ne bode priporočila cesarju v potrjenje. — Tudi **tirolski** deželni zbor bavil se je s šolskim vprašanjem. V Tirolih namreč še vedno ne velja državni zakon glede ljudskega šolstva. Sedaj se je konservativna večina po mnogoletnih borbah in pogajanjih venderle zjediniła in sklenila zakon, ki bo vsaj deloma povzdignil ljudske šole v Tirolih, ki se z našimi šolami še od daleč ne morejo primerjati. — **Hrvatski** sabor se je razšel in vlada objavila bode v kratkem razpust in razpisala nove volitve. Vse stranke na Hrvatskem delajo že sedaj velikanske priprave za te volitve in borba bode na vsak način silovita. — **Ogerski** državni zbor razpravljaj je delj časa o državnem proračunu. Pri tej priložnosti pojavila so se zopet vsa velika nasprotstva, katera ločijo posamezne stranke. Opozicijske stranke so zlasti tožile, da se neodvisnosti ogerske države na cesarjevem dvoru še sedaj ne mara dati vidnega izraza, in zahtevali, naj skrbi vlada zato, da se bode sestavilo posebno ogersko dvorjanstvo, kar je vlada deloma obljubila. — Na **Nemškem** se poljski državni poslanci, ki so bili še pred kratkim odločni nasprotniki vladi, nekako trudijo, da bi si

pridobili naklonjenost cesarjevo. To je gotovo prav, ali pri tem, kakor se kažejo, pozabljajo poslanci na svoje narodne dolžnosti in to je poljskemu narodu, kar ga živi na Nemškem, zajedno pa tudi vsemu Slovanstvu v veliko škodo. — Na **Francoskem** je vse javno mnenje še vedno silno razburjeno, kajti vzlic temu, da je policija polovila kar največ mogoče anarhistov, godé se še vedno dan na dan atentati. Tudi mej duhovščino in republiko še ni nastalo primirje in vlada je ukrenila sodno postopati proti vsakemu duhovniku, visokemu ali nevisokemu, če bode z lece napadal državo in njene zakone. — Ravno tako kakor na Francoskem, so tudi na **Španjskem** začeli rogoviliti anarhisti in prebivalstvo in vlada so zaradi tega v velikih skrbeh. Najbolj se čudijo oblastva, odkod dobivajo anarhisti razstreliva. Policija zaprla je že več znanih anarhistov. — Na **Angleškem** potekla bode letos volilna doba parlamentu in vlada ter vse stranke se že pripravljajo za volilni boj. Kakor vse kaže, se konservativni stranki, ki je sedaj na krmilu, ne bode posrečilo dobiti pri volitvah večine, ampak zmagala bode stranka Gladstone-ova. — **Italija** je v velikih zadregah. Gospodarsko stanje vse dežele je zelo slabo, dolgovi so velikanski, denarjev pa ni, niti jih je dobiti, kajti prebivalstvo je že povsem izsesano in vsled ogromnih davkov prišlo skoro na kant. Tudi kolonije v Afriki, katere so si Italijani osvojili s toliko navdušenostjo, in za katere je bilo žrtvovati že toliko milijonov, ne nosijo Italiji nikake koristi. To je sam ministerski predsednik izjavil v narodni zbornici, na veliko žalost vseh rodoljubov, ki so si od afriških kolonij obečali zlatih gradov. — **Srbija** je vesela. Bivši kraj Milan prodal je svoji domovini, seveda za gotove denarje, vse svoje pravice kot državljan in general ter kot oče mladega kralja Aleksandra. Ministerstvo se je nekoliko spremenilo, kajti izstopili so nekateri, radikalni večini v narodni skupščini nevšečni

zlato. Ko je jajce bližje preiskala, je videla, da je vanje potisnjenih obilica cekinov. Jerica si tega ni mogla razložiti; premišljevala je dolgo in naposled nesla jajce očetu, kateri se ni mogel prečuditi Jeričini pripovedki.

V tem hipu pa, ko sta še Jerica in oče ugibala, kaj neki pomeni ta pisanka, ustopita v sobo stari Smukavec in Janez njegov.

Jerica je bila same radosti izven sebe, njenemu očetu pa je prihod Smukavčev kar sapa zaprl, da ni mogel spregovoriti besede.

— Prišel sem se pokazat, rekel je Smukavec počasno in srepro gledal svojega soseda, prišel sem te prepričat, da nisem bankovcev ponarejal, ampak si svoje premoženje ravno tako pošteno zaslužil, kakor ti. Tebi pa Jerica lepa hvala, da si se tako lepo za mojo čast potegnila.

— Ho, začel je zdaj rohneti Jeričin oče, ho, ho, stari Smukavec, kaj te niso bili zaprli?

— Oh da, zaprli so me, a spustili so me tudi že, kakor vidiš.

— I — kaj nisi ponarejal bankovcev, saj je povedal županov hlapec, da so te zaprli, ker si izdajal slab denar.

Stari Smukavec je razložil sosedu svojo nezgodo in končal svojo pripoved z besedami: Vidiš, ljubi sosed, tvoja dekle je boljšega srca, kakor ti in tudi bistrejše glave, ker ni kar na slepo verjela kar so govorili ljudje. Ti si se pa zaklel in rekel, dokler jaz sam ne prinesem tvojemu dekletu pisanke, natlačene s cekini, dotlej ne dobi mojega Janeza. No, pisanko sem ji prinesel že nocoj, danes pa daj ti dekleta mojemu fantu.

Zdaj je šele Jerica vse umela in začela radosti in veselja ihteti. Stari se pa tudi ni dolgo ustavljal, saj je vedel, da je Smukavec najpremožnejši kmet dalječ na okoli. Kmalu potem je bila poroka. Janez in Jerica imata sedaj že celo kopo otrok, a kadar pride Velika noč, pa se spominjata tistega dne, ko je stari Smukavec prinesel Jerici s cekini natlačeno pisanko.

ministri, mej njimi tudi vojni minister, katerega bode regentstvo težko pogrešalo. — V Egiptu nastale bi bile skoro večje homatije, da ni Anglija posegla vmes. Tur-

čija hotela je namreč od Egipta odtrgati polotok Sinaj, a egiptski kediv je poklical angleško vlado na pomoč in Turčija je od svoje namere hitro zopet odnehala.

Dopisi.

Iz Vržeja dne 5. aprila. (Naše ognjegasno društvo.) Z veliko nestrpnostjo smo pričakovali obnega zbora našega ognjegasnega društva in končno je res prišel 27. marec, za zborovanje določeni dan. Na tem shodu vršila se je tudi volitev načelnika in drugih odbornikov. To se je imelo zgoditi sicer dne 6. januarja, ali iz raznih uzrokov se to ni zgodilo, zlasti zato ne, ker je bil dosednji načelnik korenito propadel in ž njim tudi „fajerber“.

Pri novi volitvi so bili voljeni ti-le gospodje: Anton Osterc, načelnikom; Martin Osterc, načelnikovim namestnikom; Lovro Šonaja, perovodjem; Anton Sršen, blagajnikom; Franc Mulfelner, orodničarjem; Martin Mulfelner; vodjo plezalcev in Matijaž Auer, vodjo brizgalnic. Ti novi odborniki našega ognjegasnega društva so vsi odločno narodni in zato smemo njih izvolitev imenovati za naš kraj pravo pridobitev. Dosedaj je bilo naše društvo samo nemško in bilo je treba mnogo truda, da smo vzdramili člane ter je prepričali, kako smešno je to, da ima društvo, v katerem so člani skoro

sami Slovenci, nemško zapovedovanje, kakor da se v našem jeziku ne da to povedati tako, kakor v nemškem. Društveniki so tudi uvideli, da je to jedino pravo, in da je skoro sramota, ako se v slovenskem in svoje narodnosti zavednem trgu šopiri v domačem društvu nemščina in zato so se pri volitvi postavili možato na svoje narodno stališče in volili gori imenovane odbornike.

Na to pridobitev smo zelo ponosni, a treba je, da se društvo tudi še nadalje razvija, v prvi vrsti je torej treba, da se naši tržani oglasé v obilnem številu za pristop, zakaj tako društvo more le tedaj lepo uspevati in koristno delovati, ako ima mnogo članov. Ker pa ima društvo blagi namen, braniti imetje vseh tržanov, bilo bi iskreno želeli, da bi tudi zanj v denarnem oziru storili kar največ mogoče. Narodnemu ognjegasnemu društvu pa želimo, da bi plodonosno delovalo in se krepko uprlo tudi najhujšim viharjem, ognjegasnim društvom v drugih krajih, zlasti pa tistim, katera imajo še vedno nemško zapovedovanje, pa postavljamo vrle in zavedne Vržejce v vzgled in posnemanje.

Slovenske in slovanske vesti.

(Volilni shod na Rakeku.) Poslanec notranjskih kmetskih občin, gosp. dr. Ferjančič, sklical je na dan 3. aprila volilski shod na Rakek, a zbralo se je primeroma le malo volilcev. Za predsednika je bil izvoljen g. notar Gruntar iz Logatca. Poslanec dr. Ferjančič pojasnjeval je stališče, katero zavzemajo on in njegovi slovenski tovariši v državnem zboru. Povedal je, da so ostali slovenski poslanci zato v Hohenwartovem klubu, ker bi ne mogli, da niso člani večjega kluba, ničesar doseči. Na to je g. poslanec podal kratek posnetek tega, kar se je izza zadnjih volitev zgodilo v državnem zboru in razložil, zakaj so glasovali poslanci za ta predlog, zakaj odklanjali drugega. G. notar Gruntar je vprašal, kaj je z ustanovitvijo sodišča v Cirknici, na kar je g. poslanec odgovoril, kar mu je minister rekel, da je stvar zavisna tudi od finančnega ministra zaradi troškov. Zdaj je vsa reč pri nadsodišči v Gradci. Župan planinski Kovšca je vprašal, kaj je z lesno obrtno šolo v Planini, na kar je poslanec odgovoril, da ta stvar še ni godna. G. Sicherl iz Logatca je vprašal, kako je z železnicama Loka-Divača in Logatec-Vipava-Gorica. G. poslanec je pojasnil to vprašanje in izrekel upanje, da se bode ta stvar v kratkem izvedla, ker se zanimajo zanjo mnoge kronovine. G. Arko iz Logatca je izrekel

željo, da bi se cesta od Logatca na Tolminsko podržavila in da bi se poslanec zato na pristojnem mestu potegoval, g. kapelan Hladnik iz Cerknice pa je prašal o več gospodarsko važnih stvareh za poslančevo mnenje. Mnogi govorniki so opozarjali poslanca na neprilichno zvezo Notranjske z Ljubljano in še na mnoge druge stvari, ter končno izrekli svojemu poslancu gospodu dr. A. Ferjančiču popolno zaupanje in zahvalo za njegovo, vse slovenske interese obsegajoče delovanje.

(Dolenjski železnici.) Deželna vlada je razglasila, da se bode od dne 25. aprila do 5. majnika t. l. vršil politični obhod delne proge dolenjskih železnic od Radohove vasi čez Trebnje in Novo Mesto do Gorenje Straže in da se bode pri tem zajedno obravnavalo o dotičnih razlastitvah in ustanovljale ognjevarne naprave. Isto tako bode v tej dobi politični obhod glede vodovodnih naprav za postaje v Kočevji, v Ortenegu in v Vidmu. Podrobni črteži in načrti za odkup dotičnih zemljišč, kakor tudi operati za ognjevarne naprave in za omenjene vodovodne naprave so razgrnjene na upogled v rokih, razglašanih po c. kr. okrajnih glavarstvih v Novem Mestu in v Kočevji, pri občinskih uradih v Veliki Loki, v Trebnjem v Mirni Peči, v Novem Mestu in v Prečni, oziroma pri občinskih uradih v Kočevji, v Velikih Polanah in v Vidmu.

— Gori navedena komisijska opravila bodo začeni vsakokrat ob 9. uri dopoldne po tej-le vrsti: dne 25. aprila od Pluske do Št. Lovrenca, v kat. obč. Veliki Gaber, Bukovica, Male Dule in Prapreče; dne 26. aprila od Št. Lovrenca do Št. Štefana, v kat. obč. Mali Videm, Velika Loka in Št. Štefan; dne 27. aprila od Št. Štefana do Dolenjih Ponikev, v kat. obč. Trebnje, Št. Štefan, Česnovak in Ponikve; dne 28. aprila od Dolenjih Ponikev do Velikega Kala, v kat. občinah Lukovek in Mirna Peč; dne 29. aprila od Velikega Kala do Novega Mesta v kat. obč. Novo Mesto, Bršlin, Gorenja Straža in Prečna. Dne 3. maja se bodo vršila komisijska opravila gledé vodovodne naprave v Kočevji; dne 4. maja popoldne ob 3. uri gledé vodovodne naprave v Ortenegu in dne 5. maja dopoldne ob 9. uri gledé vodovodne naprave v Ponikvah. Udeležencem je dano na voljo, ulagati pri teh komisijah ugovore zoper zahtevane razlastitve ali opombe zoper železnični načrt sam.

(**Občinske volitve na Bledu**) so se že zdavno vršile, a okrajno glavarstvo še vedno ni nič ukrenilo v tej reči. Zdaj prihajajo na Bled že tujci in tem bi gotovo ne bilo všeč, da se sredi poletja morda uname kaka volilna borba ali pa da nastanejo kake druge homatije. Ker pa tujci na Bledu dosti denarja pusté, bilo bi želeto, da se ta stvar vendar že dožene. Toliko ozira smejo volilci od okrajnega glavarstva že tirjati.

(**Znižani tarif za prevažanje trt**) je upeljala južna železnica, da tako nekoliko pomore vinogradnikom, katerim je trtna uš uničila nasade. Ti znižani tarifi so veljavni do konca tega leta in sicer na vseh železniških postajah.

(**Valentin Ambruš**.) Koncem minulega meseca pokopali so v Novem mestu ondotnega profesorja V. Ambruša, rojenega l. 1848. v Bistrici na Koroškem, plemenitega moža, ki je zaradi svojega narodnega prepričanja bil hudo preganjan in ki je marsikaj bridkega skusil. Večnaja mu pamjat!

(**Nova zmaga koroških Slovencev**.) Pri občinskih volitvah nad Pliberkom zmagali so bili Slovenci, kar je nemčurje tako raztogotilo, da so se pritožili na deželno vlado. Ta je hitro ustregla tej pritožbi in razveljavila prvo volitev. Te dni vršila se je nova volitev. Nemčurji so strahovito agitovali za svoje može, nemčurski občinski tajnik pa je nalašč izpustil iz volilnega imenika 28 slovenskih mož, a navzlic temu zmagala je narodna stranka v prvem in drugem volilnem razredu sijajno, v tretjem pa samo za jeden glas propadla. Nemčurji so kar pobiti.

(**Železnica po Ziljski dolini**) Koroški deželni zbor je sklenil, da prevzame za 100.000 goldinarjev glavinskih delnic, izdanih za zgradbo lokalne železnice po Ziljski dolini, toda le pod pogojem, da prevzame država jamstvo za obrestovanje potrebne glavnice.

(**Podpore zdravnikom**.) Deželni zbor štajerski je sklenil v svoji seji dne 5. t. m. da sme deželni odbor

dovoljevati podpore tistim zdravnikom, ki se nastanijo v takih krajih, kjer jih nujno potrebujejo. Teh podpor sme biti vseh vkupe do 50.000 gld.

(**Poslanec g. V. Spinčič**.) Izvrstni isterski rodoljub, zastopnik isterskih Slovanov v deželnem in državnem zboru, odstavljen je od svoje službe kot profesor na učiteljski v Gorici. Poslanec Spinčič zameril se je visokim krogom s tem, da je lani, ko je bila razstava v Zagrebu, govoril tam javno o pravicah avstrijskih Slovencev in Hrvatov in zahteval, naj se te pravice izvrše dejanski, zlasti pa terjal, da se naj združi Istra s Hrvatsko. Mimo tega zameril se je naučnemu ministru in tržaškemu namestniku tudi s tem, da je pri lanskim dopolnilnih volitvah agitiral in k zmagi pripomogel odličnemu isterskemu rodoljubu dr. Laginji. Poslanec Spinčič je govoril in delal vse to, kar se mu je zamerilo, kot poslanec in ne kot duhovnik, zato pa je njegov odpust vzbudil v vseh pravično mislečih slovanskih krogih veliko senzacijo a tudi žalost, kajti ravno to je dokaz, da piha sedaj na Dunaji druga sapa, ki pa nam Slovanom ni prijazna. No, naj le piha ta sapa, nas ne straši to čisto nič; naš narod je prestal že dosti hujših viharjev, pa vendar nas niso uničili in nas ne bodo, dokler je med nami še kaj tako odličnih in požrtvovalnih mož, kakor je posl. Spinčič.

(**Lahoni — goljufi**.) Koncem minulega meseca bila je v Kanfanaru v Istri nova volitev, ker je vlada ovrгла prvo volitev zbok tega, ker se ni vršila postavno. Tudi sedaj so si Lahi pomagali na goljufiv način. Volilni zapisnik se ni popravil, ampak še pokvaril. Da je šlo po pravici, zmagali bi bili Slovani. A Lahi so volili s ponarejenimi pooblastili, za žive in za mrtve volilce, laška komisija pa je zavrgla skoro vsako hrvaško pooblastilo. Zavrgli so mnogo drugih slovanskih glasov in si nazadnje vendar prigoljufali 16 glasov večine. Da se je volitev vršila pravično, imeli bi bili Slovani 40 glasov večine. Vladni komisar je odločno ugovarjal nepoštenemu temu ravnanju, pa vse ni pomagalo nič. Hrvatska stranka se je proti tej goljufivi volitvi pritožila.

(**Shodi na Goriškem**.) Prebivalci Vipavske doline in bližnjih krajev se potegujejo že veliko let zato, da bi se zgradila nova železnica iz Logatca čez Vipavo v Gorico, pa doslej bil je ves trud brez uspeha. Sedaj so začeli znova to vprašanje pretresovati in sklicali zato dva shoda, jednega k Rebku blizu Ajdovščine, drugega pa v Dornbergu. Na shod v Dornberg prišel je tudi drž. poslanec goriški g. dr. Anton Gregorčič. Oba shoda sta bila prav dobro obiskana in na obeh so se vzprejeli vsi nasveti glede zgradbe nove železnice po Vipavski dolini in gledé ureditve Vipave jednoglasno. Dal bog, da bi ti ukrepi tudi kaj izdali.

(**Nov slovenski advokat v Trstu**) Gosp. dr. Matej Pretner, izvrsten pravnik in značajan rodoljub, odprl je začetkom tega meseca svojo advokatorsko pisarnico v Trstu, ulica Karintija št. 9.

Razne vesti.

(Spomin na cesarja Jožefa.) Dne 3. aprila t. l. je minolo sto in deset let, odkar je cesar Jožef II. zaukazal, da se mrličji ne smejo pokopavati okoli cerkev, ki leže v obljudenih krajih, nego na posebnih pokopališčih zunaj vasij in trgov. Čeravno je že pri starih Rimljanih veljal zakon, da se ne smejo mrličji v mestih niti sežigati, niti pokopavati, vendar so ljudje v srednjem veku svoje rajnike pokopavali najrajše v cerkvah ali pa okoli njih zidov. To pa je bilo uzrok raznim kužnim boleznim in zato je cesar Jožef to prepovedal. Po mnogih krajih pa se je ljudstvo tej prepovedi upiralo in oblastva so moralna prisiliti je, da je začelo pokopavati zunaj naseljenih krajev.

(Umetno vreme.) Praktični Angleži se hvalijo, da znajo s silnim streljanjem z dinamitom oblake razgnati in torej dež zaprečiti. Tudi nasprotno so že poskusili v takih krajih, kjer je velika suša, oblake zbrati in dež narediti. Sedaj se poroča iz Švice, da neki profesor Cavin vsakemu, posebno zvezdogledom ponuja svojo iznajdbo, kako lepo vreme narediti. Izumil je baje take stroje, s katerimi se more za pet frankov na dan lepo vreme narediti. Skušnja bode pokazala, kaj je na tem resničnega.

(Kako se zna osel braniti.) „Slovenci smo potrpežljivi osli“, tako nam jo je zagodel jeden prvih naših pesnikov. Ali tudi potrpežljivemu oslu časih prekipi kri in tedaj se zna uspešno braniti, kakor nam priča sledeči dogodek. Nekdo je opazoval, kako je neki vol vsak dan na paši dolgoušnega osla z rogovi dregal in ga mučil. Nekega dne pa je bilo oslu tega „zbadanja“ že preveč in tedaj zgrabi z zobmi velik drog, ki je pred njim ležal in začne ž njim po volu odrihati, da se ga vol ni upal več nadlegovati — Slovenci, posnemajmo vsaj v tem samozavestnega osla!

(Nečloveška mati.) V neki ogerski vasi zaprli so te dni ženo nekega mizarja, ker je uprav grozovito ravnala s svojim dveletnim sinčkom. Vso zimo imela je otroka zaprtega v nezakurjeni podstrešni sobi, in ga pustila brez postrežbe, brez prave hrane in na pol golega v nesnagi in v smradu, a ko je videla, da hira otrok vidno — užgala je sobo, da se je otrok pri požaru zažgal in zgorel.

(Izpred sodišča.) Pri zadnjih državnozbornih volitvah v Istri napadali so Lahoni tudi v Pomjanu slovenske volilce na tako predrzen način, da so se ti morali braniti. Nastal je pretep in zategadelj so pred kratkim obsodili v Trstu posestnika Janeza Brežana na 4 mesece ječe, njegove tovariše pa na tri mesece.

(Bogat berač.) V Budimpešti umrl je te dni neki Ivan Branka, ki je že več let živel ob miloščini. Ko so pregledovali cunje, katere je zapustil, našli so zveženj, v katerem je bilo za stotisoč goldinarjev vrednostnih papirjev.

(Skala se je utrgala) dne 2. t. m. na vzhodni strani Kroke na Gorenjskem in padla na hišo št. 90, ki je lastnina posestnika J. Gartnarja. Gorenji del hiše je popol-

noma porušen, a vzlic temu, da je ondu spalo 14 oseb, ni bil nihče poškodovan.

(Čudna najdba) V kamnolomu posestnika Brezovnika po domače Vrčkovnika v Seleh pri Slovenjem Gradcu na Štajerskem našel je 12letni sin posestnikov v neki zemski duplini kup človeških kostij. Nekdaj bil je v tem kraji sloveč rudnik, prav blizu dupline pa je stala nekoč jako znana kréma. Sodišče je začelo temeljito preiskavo.

(Nova tovarna na Dolenjskem.) Neki dr. Schlesinger je kupil posestvo Ruperčevrh na Dolenjskem in misli nabaviti še nekaj več posestev okolu Novega mesta. Na Gorjancih napravil je že veliko tovarno za žaganje lesa.

(Angelj varuh.) V Trstu padla je neka triletna deklica z okna v drugem nadstropju na ulico. Neka mimoidoča ženska ujela je padajočega otroka z rokama, tako da se ni čisto nič poškodoval.

(Strahovita zdivjanost.) Trije ljubljanski postopači izvabili so minoli teden neko 15letno kmetsko deklico v neki samotni gozdič in sicer pod pretvezo, da jej preskrbe dobro službo. Prišedši v gozd napadli so suroveži deklico, uganjali ž njo razne stvari ter ji končno siloma vzeli zlat prstan, zlato iglo in ves denar, kar ga je deklica imelo pri sebi. Dekle je obležalo na lici mesta, še le neki ljubljanski trgovec, ki se je mimo peljal, vzel jo je seboj na voz in jo peljal v Ljubljansko bolnico. Mestni policaji ulovili so hitro te tri hudobneže in je odgnali v zapor. Jeden izmed njih je oženjen.

(Roka v potvici.) Nekemu kaznjencu v Zagrebu poslala je njegova žena v ječo potvico. Ko je jetničar prerezal potvico, padla je iz nje — otročja roka in listič, na katerem piše žena zaprtemu možu, naj si priverže otročjo roko na telo in sodnija mu ne bo mogla do živega. Pošiljateljico potvice so koj prijeli in ona je povedala, da je kupila roko od dveh cigank kot sredstvo, da pomaga možu.

(Medved.) To zimo je v nekaterih krajih na Ogerskem prav močno snežilo in vsled tega priklatili so se iz velikih gozdov tudi medvedje. V Šalašu stanoval je na samotnem kraju gozdar Terek. Neki večer sedel je doma s svojo rodbino pri večerji, kar so se duri nagloma odprle in v sobo je prilomastil močan, rujav medved. Žena gozdarjeva padla je koj v omedlevalo. Mož jo je hitro nesel v drugo sobo in tudi otroke ter duri dobro zaklenil. A tudi na te duri začel je medved močno trkati, ali premislil si je in se vrnil k mizi ter začel slatno požirati pripravljeno večerjo. Po jedi je pometal posodo na tla in se spravil nad gozdarjevo blagajno, stoječo v kotu sobe. Gozdar je hitel po puško, kajti bal se je, da bi zver pogoltnila v blagajni shranjene bankovce. Ustrelil je skozi okno in medved se je zgrudil na tla. Prišedši v sobo, videl je medveda ležati v krvi, a ko ga je bliže ogledal, spoznal je, da je bil ta medved — njegov hlapec, kateri se je bil našemil z medvedovo kožo in hotel oropati gozdarjevo blagajno.

Poučne stvari.

Kaj naj stori bučelar, da dobi zgodnje in močne roje?

Kdor želi zgodnjih in močnih pojev, naj prične tri tedne pred črešnjevim cvetjem — pred nikakor ne —

pitati svoje bučele v pospeševanje zalege in sicer naj dá vsak drugi ali tretji večer po jedno žlico z mlačno vodo stanjšanega medu. Tako pitanje spodbuja bučele k pridnemu nabiranju medu, matico pa k obilemu stavljenju zalege.

Pitati pa smemo le na večer, ako pričakujemo družega dne za pašo ugodno vreme. Koritica, v katerih smo bučelam živež podali, moramo vsako jutro vzeti iz panjev, da se ne privabijo roparice.

Gnojilna vrednost različnega pepela.

Najboljši pepel za gnojenje deteljišč, njiv in vinarogradov je neizlužen lesni pepel, ker je bogat na redilnih snovih (6—10% kalija in 2—5% fosforove kisline). Pepel od listnatega drevja je več vreden nego pepel od jelovega lesa in še posebno dober za gnojenje je pepel, dobljen od sežganih vej, pokrčev in grmovja.

Če je neizlužen pepel dober kup, je njegova poraba za gnojenje zelo koristna; lahko ga pa tudi v tem slučaju z najboljšim vspehom primešavamo kompostu, kjer pomaga, da se pomešani odpadki hitreje in ugodneje razkrojajo. Posebno izvrsten gnoj je pepel tudi za vinograde.

Z vodo izlužen pepel ima manjšo vrednost za gnojenje; v milarnicah izluženi pepel pa je le še za kompost dober. Zelo majhno vrednost za gnojenje ima pepel od rujavega in črnega premoga, ker ima le nezadostno množino redilnih snovij v sebi; najbolj uporabimo še takšen pepel, če ga speljemo na težke zemlje, da jih rahlja ali pa če ga pomešamo s kompostom, da opiva raztopljeni in ubežljive redilne snovi.

Kako je pripraviti mlade konje za prodajo?

Vsak, kdor se ukvarja z rejo žrebet, bo gledal na to, da jih bo tudi dobro prodal. Zategadel mora skrbeti, da postanejo mladi konji lepe vnanjosti, ker imajo le lepi konji veliko vrednost.

Da postanejo mladi konji lepši, jih moraš nekaj časa prej boljše rediti in oskrbovati. Dobro rejene in postrežene živali veljajo v obče za lepše in prodati jih je veliko lažje nego slabo rejene. Gledati moraš nadalje, da so konji dobro podkovani, ker le take zamore kupec prav presojeti gledé na hojo. Priporočati je, da navadiš mlade konje pred prodajo na pravilno, enakomerno in mirno hojo, kakor tudi na trab; istotako jih moraš priučiti na vožnjo.

Če jih hočemo peljati na semenj, pustiti jih je nekaj dnij prej pri miru; vender se morajo vsak dan nekoliko pregibati na planem ter vaditi pri tem o dobri hoji. Nikdar ne smeš konj od dela naravnost na semenj gnati; taki konji so premalo čili, kar je napačno za dobro kupčijo.

Da konji bolje izgledajo, ostriči jim je ušesa in spodnji del nog (nad biceljem). Če jim ostrizemo dlako v ušesih, so tudi bolj poslušni in živi. Kopita moraš tudi dobro osnažiti.

Če prodajaš konje doma, priporočati je, da jih pripelješ pred kupca najprej korakoma, potem pa v trabu. Gledati je pri tem, da ni blizu nikakega ropota. Ako pa hočemo peljati konje na oddaljeni semenj, je prav, da jih že pred ta dan tje pripeljamo, ker bodo sicer preveč utrujeni.

Prešičje kosti za kuretnino.

Če hočemo, da bodo kokoši pridno nosile jajca in da bode jajčja lupina popolnoma dobro razvita, moramo privoščiti kokošim tudi potrebni material za to. V ta namen je dajejo z velikim pridom prešičje kosti, katere je dobro razdrobiti, da jih zamorejo kokoši uživati. Vsa kuretnina zoblje z veliko slastjo razdrobljene koščice ter leže potem jajca dosti pridneje.

Listnica uredništva:

Gosp. Alf. Oblak v Novem Mestu. Potrjamo, da niste Vi pisali dopisa iz Stopč. — Gosp. Andr. Valenčič v Čepnem. Potrjamo, da niste Vi pisali dopisa iz Suš. — Gosp. J. N. v ? Kar ste nam sporočili glede dež, užitinskega zakupa, je jako važno, in gotovo bomo storili svojo novinarsko dolžnost. Ker pa Vas ne poznamo, se moramo prej prepričati, jeli vse to res, kar ste nam pisali. Potrpite torej še malo!

Loterijske srečke

dne 14. aprila t. l.

Brno 29, 5, 68, 46, 3.

Tržne cene v Ljubljani

dne 13. aprila t. l.

	gl.	kr.		gl.	kr.
Pšenica, hktl.	8	26	Špeh povojen, kgr.	—	64
Rež, " "	5	53	Surovo maslo, " "	—	70
Ječmen, " "	4	71	Jajce, jedno	—	2
Oves, " "	2	93	Mleko, liter	—	8
Ajda, " "	6	46	Goveje meso, kgr.	—	62
Proso, " "	5	15	Telečje " "	—	58
Koruza, " "	4	90	Svinjsko " "	—	64
Krompir, " "	2	86	Koštrunovo " "	—	40
Leča, " "	11	—	Pisanec " "	—	60
Grah, " "	10	—	Golob " "	—	22
Fižol, " "	9	—	Šeno, 100 kilo	—	196
Maslo, " kgr.	—	86	Slama, " "	—	240
Mast, " "	—	66	Drva, trda, 4 □ metr.	—	650
Špeh frišen " "	—	56	" mehka, 4 " "	—	580

1200

jabolčnih in hruškovih drevesc

2—3 metre visokih, ima na prodaj po 20 kr. komad

(25—3)

Jakob Zupan p. Izlake.

Vozne zvezke

(Rundreisebillets)

najpriljubnejše in najcenejše vozne karte sedajnosti, veljavne za vsak vlak, letne karte, prirejanje posebnih vlakov priporoča

Jos. Paulin v Ljubljani

mejnarodna potovalna pisarna, (29—1)

kjer je tudi o potovanju po celem svetu vse potrebno brezplačno pozvedeti. Za pismen odgovor naj se znamka priloži.

Sobni slikarji

dobodo dlje časa dobro delo proti plačilu 2 do 3 glđ. na dan, brez potnih stroškov.

Ivan Alešovec,

(30)

Opatija (Abbazia).

Prostovoljna prodaja posestva

v Gorenji vasi.

Podpisanec prodam iz proste roke hišo v Gorenji vasi pri Ribnici, obstoječo iz dveh zdolnjih in treh podstrešnih sob s kaščo, kuhinje in dveh kletij, skednja in živinskega hleva; tudi je zraven svinjski hlev z gnojnišnico in koliba za drva. Na vrtu je vodnjak (štirna), zidan s cementom. Pri tej hiši je tudi prodajalnica (štacuna) s špicerijskim blagom ter se vsa štacunska oprava proda kakor stoji. Hiša je nova in obokana (velbana), zidana v najlepšem slogu in jako pripravna za krčmo, ker je pri cesti na lepem prostoru. Posebno se je pa nadejati v tej hiši dobre trgovine ravno sedaj, ko se bode začela graditi „dolenjska železnica“, ker je komaj streljaj od železnične proge oddaljena. Proda se s hišo tudi vrt, ležeč koj za hišo in v griči je tudi del gozda za drva. Kogar bi torej veselilo to posestvo kupiti, naj pride pogledat, da se prepriča. Vse drugo se izve pri Antonu Perušek-u, posestniku in trgovcu s špicerijskim blagom v Gorenji vasi pri Ribnici (Dolenjsko).

(28—1)

Zobni zdravnik iz Berolina

UNIV. MED.

DR. R. JACOBI

Stari trg št. 4 Ljubljana I. nadstropje

ordinuje od 9.—12. ure dopoldne in od 2.—5. ure
popoludne; ob nedeljah od 9.—11. ure dopo-
ludne; za siromake ob petkih od 9.—10. ure
dopoludne. (22—6)

Razborni možje v starosti 25 do 30 let, neoženjeni, zdravi in trdni, zmožni slovenskega in nemškega jezika v besedi in pisavi, neomadeževane preteklosti, kateri mogo dokazati, da žive v urejenih gmočnih razmerah, dobe lahko službo **popotnika**, kateri bi se morali posvetiti izključno in neprestano, za kar bi dobivali stalno plačo in posebne nagrade. Kdor je marljiv in vesten, ima priliko priti do gotove in stalne službe.

Oglasé naj se pa **samo** take osebe, ki morejo zadostiti **vsem** tem terjatvam, katere **rade** **potujejo** in imado **trdno** voljo stavljeno nalogo vedno z **jednako** marljivostjo in **po-
sebn**o vztrajnostjo izpolnjevati in se tudi sicer **vésti** tako, da ne bude ni najmanjšega **očit**anja.

Ako bi bil kdo voljan, **ne** da bi prevzel **službo** **potnika** nego sicer **mimo** navadnega **svojega** **posla** delovati, da si pridobi **postransk** **dohodek**, tako ima sedaj priliko dobiti tako mesto, katero se **dobro** **izplača**, kajti dohodki se vedno **umnož**e in trajajo **dolgo** **let**.

Lastnoročno v nemškem in slovenskem jeziku pisane ponudbe, katerim je pridejati **prepise** **svedoč** in v katerih je navesti „reference“, poslati je pod šifro: „201191“ v **Grades**, posté **restante**. (23—6)

Pristno in čisto istersko črno vino

se dobiva postavljeno na Vodnjanski kolodvor

po 18 kr. liter

in višje pri **Giovanni Manzin-u**, posestniku vinogradov,
Dignano-Istra. (21—6)

S. Gregorčič: **Poezije**. II. zvezek.

Dobivajo se vezani in broširani v raznih barvah, v pravem angleškem platnu, z zlato obrezo, pozlačenim hrptom in pozlačeno sprednjo stranjo.

Elegantno vezani izvodi po 1 gld. 60 kr.,
Broširani " 1 " — "
po pošti 5 kr. več.

Priporočam tudi svojo bogato oskrbljeno

knjigoveznic

z najnovejšimi stroji v izdelovanje vsako-
vrstnih

knjigovez in **galanterijskih** **del**.

Udano se priporoča (17—11)

Franjo Dežman

knjigovez, Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 6.

Advokat

DR. M. HUDNIK (27—2)

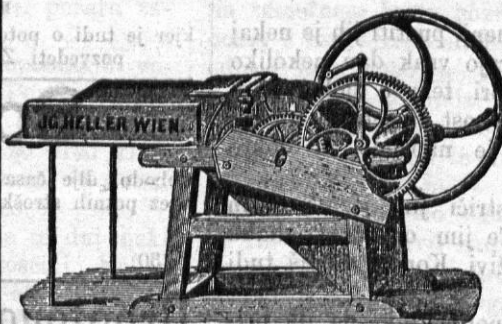
usoja si naznaniti, da je otvoril svojo

advokatsko pisarnico

v **Ljubljani**, **Gospodske** **ulice** **19**

kjer je bila poprej pisarnica umrlega g. dr. v. Zarnika.

Vsi stroji za kmetijstvo vinarstvo in moštarstvo

mlatilnice

čistilne mline za žito

izbiralnice

rezalnice za krmo

mline za sadje

tlačilnice za sadje

tlačilnice

za grozdje in vino

kakor tudi vsakovrstne druge **mašine** in razni **stroji** za **kmetijstvo**,
vinarstvo in **sadjarstvo** itd, itd. nove izvrstne konstrukcije razpošilja
najceneje (26—2)

IG. HELLER, DUNAJ

2/2 Praterstrasse 78.

Ilustrovani katalogi in zahvalna pisma v hrvatskem, nemškem, italijanskem
in slovenskem jeziku se pošiljajo na željo zastoj in frankovano.

Stroji se dadó na poskušnjo — Jamóci se zanje — pogoji so ugodni.

Cene so se znova znižale!!!